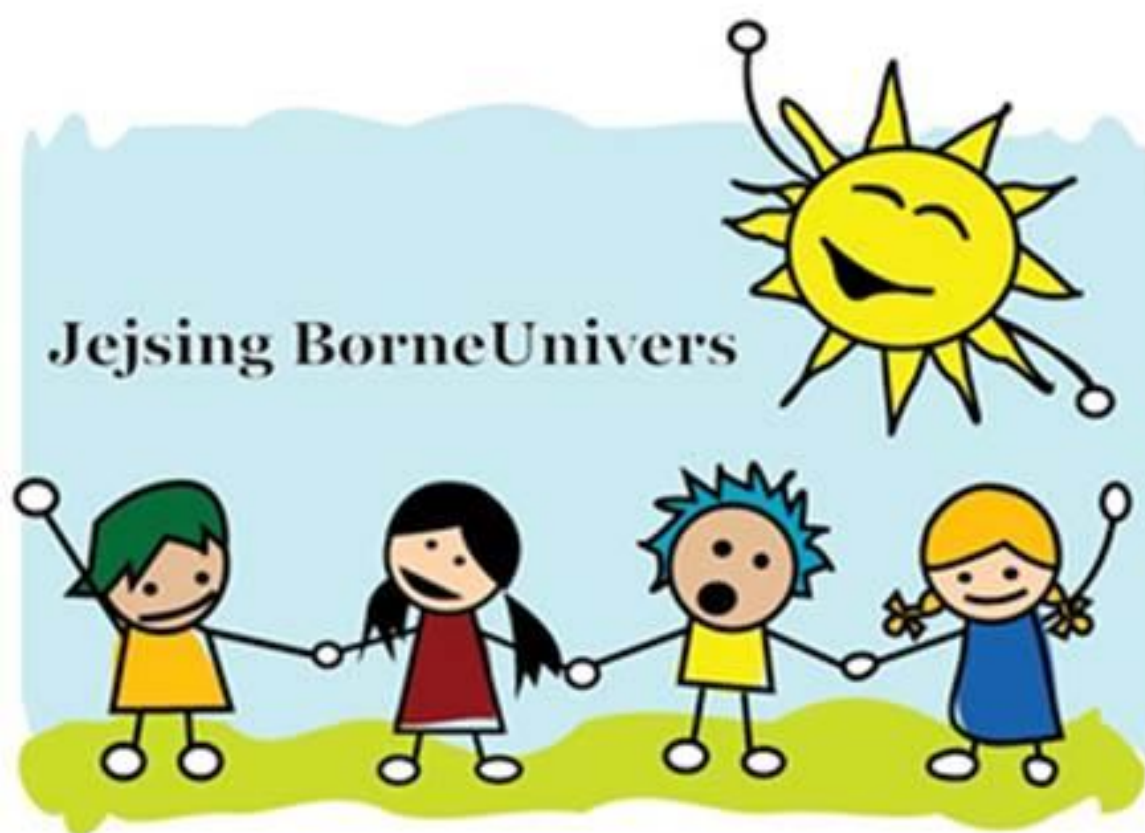

Pædagogisk læreplan for Jejsing BørneUnivers. 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018. Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

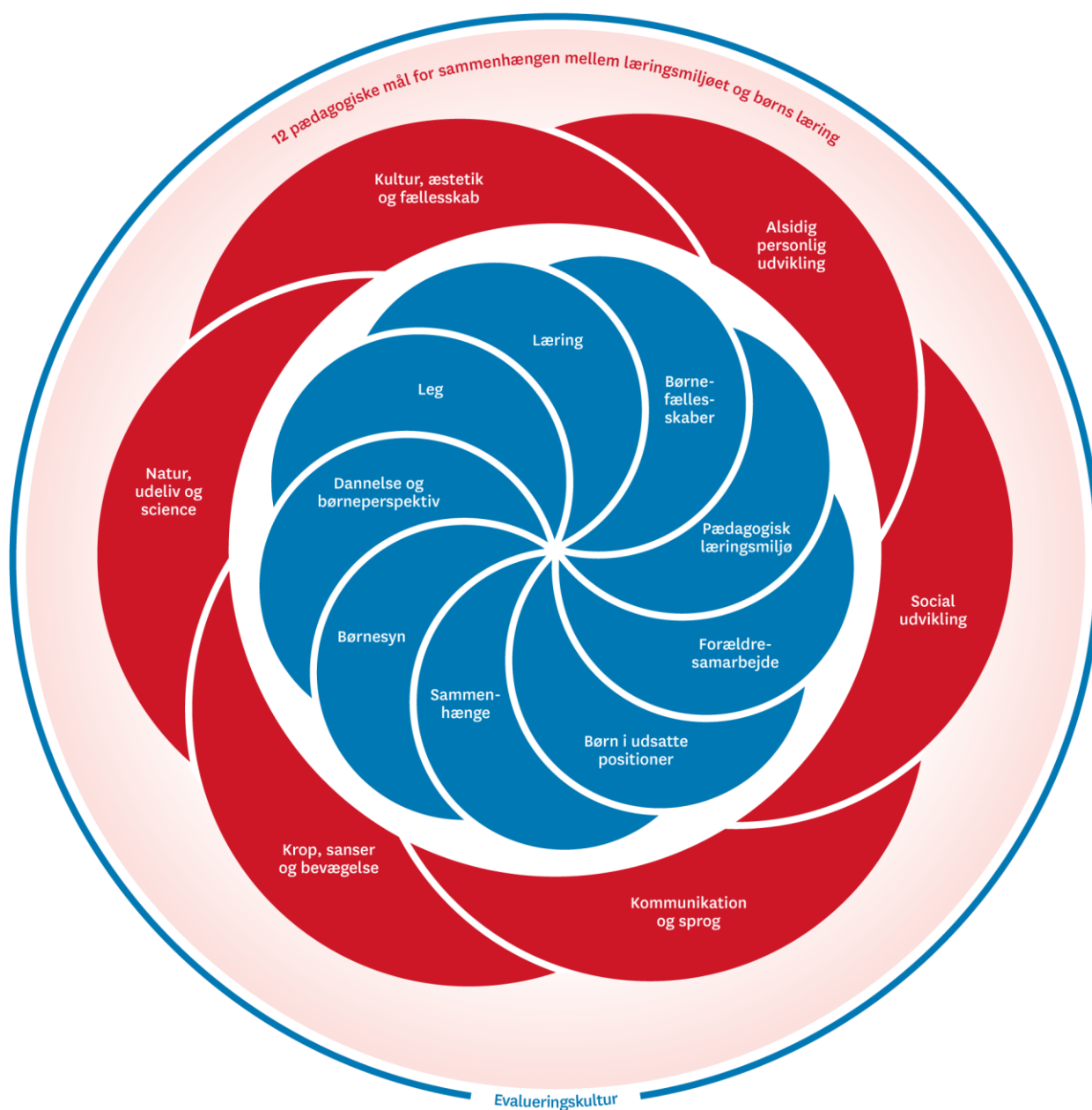
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den](#)

[styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Jejsing Børne Univers er en intrigeret institution med en småbørnsgruppe og to børnehaver grupper. Vi bor i den ene del af den forhenværende skole, i byen. Vi har naturen lige ude for døren. Vi har en stor legeplads både til småbørnsgruppen og til børnehavegruppen.

Vi har egen madordning, med en mad mor ansat til at lave made og bage til børnene hver dag.

Vi har vores egen skovhytte i gå afstand fra Universet, som vi besøger engang om ugen det meste af året.

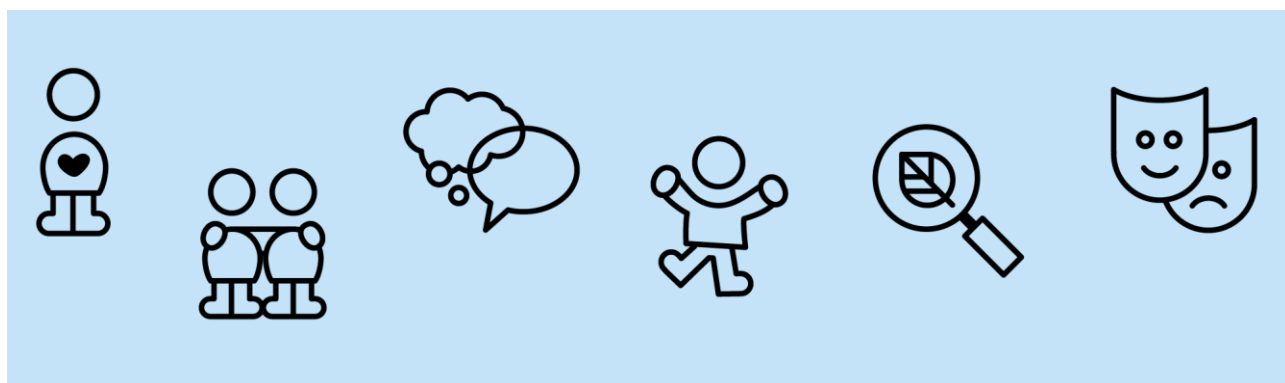
Vi tror på, at gode og tætte relationer er det grundlæggende element i børns udvikling. Derfor har vi fokus på, at skabe gode relationer i barnets hverdag og til dets forældre. Vi ser forældrene som en ressource i vores relations arbejde med børnene og er bevidste om, at tryghed for forældrene er med til, at skabe tryghed for børnene.

Vi er meget opmærksomme på at skabe gode rammer for, at børnene kan skabe venskaber med de andre børn.

Vi støtter og guider børnene i samspejlet med de andre børn, hvor det måtte være nødvendigt.

Vi anerkender forskelligheden hos børnene og ser det som en ressource, at vi alle er forskellige.

Vi vil kendes for at være en institution, der har et varmt og anerkendende miljø, samt et godt Børne, forældre og personalesamarbejde. vi prioriterer legen højt, da det er gennem legen der foregår læring.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene? Følelser bliver taget alvorligt

Børnesyn.

vi ser på det enkelte barn og den børnegruppe der er i institutionen og hele tiden være parat og villig til at ændre og justerer vores dagligdag aktiviteter og rutiner, så det netop passer til det enkelt barns, børnehavegruppe.

I vores hus skal det være legalt at ytre sig og komme med sin mening og holdninger og den følelse kan barnet kun få ved at vi som pædagoger ikke bremses barnet i dette, men i stedet er nysgerrig, undersøgende, spørgende, interesseret og nærværende.

Medbestemmelse.

Vi skal skabe et læringsmiljø, hvor barnet lærer egenskaber som det at vise hensyn, udvise omsorg, udvise respekt og hensyn for hinandens forskelligheder, vente på tur, hjælpsomhed og empati. Vi skal derfor være gode forbilleder for børnene i dagligdagen, hvor vi viser og guider børnene i forhold til deres udviklingstrin. Igen... Vi er alle forskellige og har forskellige egenskaber, derfor kan vi forklare børnene at det, de ikke selv kan, kan kammeraten måske hjælpe med. Vi får derved vist børnene at de kan hente hjælp hos hinanden og bruge hinandens ressourcer. Vi viser børnene hvordan man kan trøste hinanden eller hente hjælp, når der er en der har brug for det.

Vi arbejder med "fri for mobberi", hvor børnene lærer at aflæse hinandens følelsesudtryk og handle derudfra. Vi sætter ord på følelser og hjælper børnene til selv at sætte ord på og komme med løsningsforslag i konfliktløsning.

Eksempel.:

Børn skal have medbestemmelse og det gør vi i hverdagen, ved f.eks. at spørge: "Hvad tænker du?", "Hvad synes du?", "Hvad kan du godt tænke dig, vi skal lave i skoven i dag?" "Hvad skal vi snakke om i samlingen i dag?" "Hvad skal vores stue/gruppe hedde?" "Hvad kunne du godt tænke dig at vi skal have at spise i børnehaven?" "Hvad synes du/I at der skal være i det her område af stuen?" "Hvilken vej skal vi gå i dag?" "Hvad skal vi lave i gymnastiksalen?" "Hvor meget skal vi tælle til i dag og på hvilket sprog?" "Hvilken sang skal vi synge?" "Vil du have den eller den hue på?" osv.

Legen

Legen har stor betydning for børn og for børns læring, dannelse, udvikling og trivsel. Derfor værner vi om børnenes leg i vores institution. Det betyder ikke at børnene er overladt til sig selv i den frie-leg, men at pædagogerne er observerende, støttende, vejledende, deltagende og inspirerende i legen. Dvs. pædagogen kan observere børnenes indbyrdes forhold, deres roller i forhold til hinanden, men også deres generelle udvikling.

Pædagogen hjælper og støtter, hvis der er udfordringer eller konflikter i legen. Pædagogen støtter børn, der har svært ved at komme med i legen og blive ved med at være en del af legen. Pædagogen giver inspiration, ved at komme med f.eks. ideer, forslag, materiale og andet. Pædagogen kan også være deltagende i legen, men her er det en hårfin balance, da legen ikke skal blive domineret af en voksen, men hvor legen stadig bærer stort præg af børnenes fantasi og input.

Dannelse og børneperspektiv:

For at vi kan være anerkendende i det daglige pædagogiske arbejde, er vi nødt til at arbejde ud fra barnets perspektiv. Dvs. vi forsøger at se situationer, oplevelser, reaktioner og følelser fra børneperspektivet. Hvordan er det lige at være det her barn, lige netop i den her situation og i den her kontekst. Det kan vi gøre ved at observerer barnet og det samspil barnet er i. Vi kan spørge barnet, hvordan det oplever situationen og herved få en forståelse af barnets perspektiv. Børn er ikke ens og oplever derfor også forskelligt, hvilket vi skal have stor opmærksomhed på i det anerkendende arbejde. Nogle børn har f.eks. ingen problem med at kaste sig ud i nye og ukendte situationer, hvor andre børn kan føle stor utryghed ved dette. Her er det vores opgave at sætte os ind i, hvordan det lige er at være barn her og hvad er det vi kan gøre for at hjælpe og støtte barnet i den givende situation. Sluttelig er det næste skridt er dannelse.

Eksempel Børnehavebørn:

når vi skal over på skolen og se teater, ser og oplever vi nogle børn der er topklar og glæder sig, hvor andre børn allerede ved afleveringen har det svært, da de ved at noget ukendt skal ske den pågældende dag. Her er det vores opgave at sætte os i barnets sted og prøve at se det ud fra barnets perspektiv og herved give barnet den nødvendige støtte og hjælp.

Det at skulle starte som nyt barn på stuen, kræver meget af barnet. Der er nye voksne, der er nye børn, der er andre regler og rutiner og alt det kan virke voldsomt på barnet. Så for at barnet får en god start, må vi se oplevelsen ud fra barnets perspektiv og handle herudfra.

Vi skal i institutionen fremme barnets dannelse i forhold til at forankre værdier og viden, så barnet udvikles til et hensynsfuld, kritisk, demokratisk menneske. Dette foregår ved at barnet har en oplevelse af at det har indflydelse på dagligdagen i institutionen og på de aktiviteter der foregår. Det gør vi som beskrevet tidligere under afsnittet "Børnesyn":

Solstrålerne:

Vi har børnesange på laminerede stykker papir som hænger i børnehøjde, så børnene selv kan pege på sangene og vise os hvis de gerne vil synge en bestemt sang. Hvis vi f.eks. synger ballon sangen er de med til at vælge hvilken farve vi skal synge om. Hvis vi f.eks. synger bamse sangen eller sur/glad sangen kan barnet selv vælge om barnet vil være med og om vi skal synge om barnet.

Vi har en meget fast dagsrytme, og børnene kender denne rytme. Når vi f.eks. er færdig med at spise, ved børnene at en af de voksne henter klude til at tørre hænderne med, og når den voksne kommer ind af døren med kludene er det blevet en rutine for børnene at sige "Bøh".

Leg

Børnene leger fordi de har lyst til at lege. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Legen har en stor betydning for børns læring dannelse, udvikling og trivsel.

”Derfor værner vi om børnenes leg i vores institution”

Det betyder ikke at børnene er overlod til sig selv i den frie-leg, men at pædagogerne er observerende, støttende, vejledende, deltagende og inspirerende i legen. Dvs. pædagogen kan observere børnenes indbyrdes forhold, deres roller i forhold til hinanden, men også deres generelle udvikling. Pædagogen hjælper og støtter, hvis der er udfordringer eller konflikter i legen. Pædagogen støtter børn, der har svært ved at komme med i legen og blive ved med at være en del af legen. Pædagogen giver inspiration, ved at komme med f.eks. ideer, forslag, materiale og andet. Pædagogen kan også være deltagende i legen, men her er det en hårfin balance, da legen ikke skal blive domineret af en voksen, men hvor legen stadig bære stort præg af børnenes fantasi

Legen har stor betydning for barnets udvikling. Det er i legen barnet eksperimenterer, hvad kan lade sig gøre og hvad kan ikke lade sig gøre. Det gør sig også gældende i det sociale samspil børnene har imellem i deres leg. De forhandler, bidrager med ideer, konfliktløser og bruger sproget som et levende redskab. Det er i legen de får afprøvet og gennemlevet det der forgår ude i den store verden. De leger mor, far og børn, de leger restaurant, politi og røver, arbejdsmænd og meget, meget mere. Vi skal give børnene de optimale rammer for udvikling af legene og derfor skal vi være nysgerrige på, hvad det er der optager børnene på et givet tidspunkt, så vi kan skabe gode betingelser for legen. Det kunne være at en gruppe børn, havde brug for et rum eller et område, hvor der ikke kom nogle og forstyrrede legen. Det kunne være materialer eller hjælp fra en voksen. Både inde og ude forsøger vi at lave så mange små læringsrum som overhovedet muligt, da børnene netop har brug for at søge ud i mindre grupper, hvor der ikke er forstyrrelser hele tiden. Vi skal være opmærksomme på de børn, der ikke er med i legene og det vores opgave at få barnet inkluderet.

Eksempler børnehave.

Vi har indrettet små læringsrum med forskellige muligheder for leg, eks. Vi har et spille bord, hvor der er mulighed for at sidde sammen med nogle børn og spille spil, puslespil.

Vi har iPad hjørne, hvor børnene sidder sammen på gulvet eller ved bordet på gangen.

Vi har i huset et positionerings skema for personalet, så børnene ved hvor de voksne er.

På legepladsen er der store muligheder for at lege forskellige lege. Klatretårnet, hule i skoven, hvor man kan grave huller, her er der plads til at lege rolle lege. Vi har kasser og brædder, til rolle og konstruktionslege, som eks. til at bygge tårntankstationer. Vi har bålhytten som inviterer til leg, når der ikke laves mad. Vi har bakken, som kan bruges til at tumle på sammen, eller til børnenes iderige lege.

Legen hos solstrålerne.

Vi ser de små venskaber hos solstrålerne blomstre, bl.a. når børnene giver hinanden et kram, lege med kaffestellet og går tilfældigt over til et andet barn med en kop.

I Solstrålernes pude område, leger og eksperimenterer børnene ved at sætte puderne op på forskellige måder, laver kolbøtter, og bruger kroppen og hinanden på mange måder til at udfordre både det sociale og motorikken. Vi har vist børnene at man kan trække den store sækkestol over til den lave vindueskarm og så hoppe ned derfra i sækkestolen.

Der bliver leget hele dagen igennem.

Eksempler: Sangleg:

Vi synger dagligt " jeg gik mig over sø og land", hvor vi starter med at synge den og spørger børnene hvad skal vi nu? Børnene er meget hurtige til at komme med forslag. Her er det vores opgave som pædagog at se og høre alle børn. Der kan være børn som sidder i vinduskarmen ved det store vindue, hvor vi kan observere at barnet er med på sin måde. Barnet er ikke på gulvet og aktiv deltagende, men på den måde barnet selv ønsker at være med på. Måske om en uge eller to, kan det være at, barnet selv kommer hen til os og siger, skal vi ikke synge..... Barnet er stadigvæk deltagende og der sker en læring som giver mening for barnet. Igennem den aktivitet lærer børnene af os, som har sat det i gang, men de lærer også af hinanden, ser hvordan triller, hopper og danser du/I osv.

Læse bog:

Den ene dag sad vores studerende og læste i en bog for et barn, det gik ikke længe, før der pludselig sad fire børn ved siden af hinanden og læste bog stille og meget koncentreret

Her er der tale om parallel opmærksomhed, hvor børnene ser hvad de andre laver og deltager uden egentlig at lege med hinanden, men er opmærksomme hvad hinanden gør. Fange/ løbe efter lege: Hvor et af børnene tager et dyr fra kurven og begynder at løbe efter de andre og viser og sætter lyd på at dyret er farligt. Hvor næste gang et andet barn sætter samme leg igang med bare en grillhandske fra legekøkkenet. Børnene kopier hinanden og der sker en udvikling fra gang til gang.

læring

"Vi har fokus på den voksnes placering i forhold til legen, vi går foran, bag ved, og ved siden af."

Det er i det sociale rum, det enkelte barn lærer og udvikler sig. Det er derfor vores opgave at skabe de bedste betingelser for dette. Vi støtter, hjælper og vejleder de børn, der har svært ved at blive en del af fællesskabet. Læring er nemlig et produkt af samspillet mellem barnet selv og dets omgivelser og er derfor socialt forankret. Barnet aflæser og spejler sig i andre. Det afprøver sine egne grænser, forhandlerevner og medbestemmelse. Barnet er derfor i sin læring aktiv og medproducerende af samspil og læringen. Læring er erhvervelse af vaner, kundskaber og færdigheder, men også med dannelse af identitet. Læring finder sted i de erfaringer barnet gør sig i fællesskabet med andre. For at læringen finder sted skal barnet opleve deltagelsen som meningsfuld.

Det er en vigtig pædagogisk opgave at inkludere alle børn i fællesskaberne, da det netop er i samspillet med andre at der sker en læring. Det er her der eksperimenteres, hvad kan lade sig gøre og hvad kan ikke lade sig gøre, sådan ren praksis men også dannelsesmæssigt.

Eksempel: børnehavebørnene

Vi oplever f.eks. i rundkredsen, at der kan være børn, der bliver larmende og ukoncentreret, hvilket er et tegn på at det ikke giver mening for barnet. Det er vores opgave at skabe den mening og skal derfor finde andre måder, at gøre tingene på. Hvis tingene skal give mening for barnet, skal vi tage udgangspunkt i hvad der interesserer og optager lige netop det her barn eller børnegruppe.

I det pædagogiske arbejde tager vi udgangspunkt i det enkelte barns udviklingstrin og udfordrer barnet til læring i forhold til dette. Dvs. at hjælpe og guide barnet til noget der ligger lige ud over barnets udviklingstrin, men noget barnet magter med vejledning eller hjælp.

Eksempel:

En dreng i garderoben, som bad om hjælp med at trække flyverdragten ud over støvlerne, men ved at guide ham, lykkes det ham og han var pave-stolt...og her må sejrene gerne fejres." Det jeg ikke kunne i går, kan jeg i dag med hjælp og måske kan jeg i morgen helt selv."

Solstrålerne.

Solstrålernes grupperum er delt op i pude område, to spise områder, læse hjørne med sofa, og lege sted hvor der både er køkken, biler og meget andet legetøj.

Vi har ved siden af vores grupperum indrettet et sanserum, hvor vi har mulighed for afdæmpet musik, lyd og lys. Der kan vippes et bord ned så man kan lave kreative ting og der kan hænges en gyngesop, ned fra loftet.

Der sker læring hele dagen igennem i leg, pædagogiske rutiner osv , hvor vi i småbørnsgruppen tager udgangspunkt i zonen for nærmeste udvikling. Praktiske eksempler fra hverdagen: Ved skiftesituationen, hvor barnet lærer at gå op af en skammel med to trin, laver bækkenløft på puslebordet, kravle ned igen. (læring: bevægelses koordination, kropsbevidst) I spisesituationerne, hvor barnet selv kravler op på sin stol, hvor pædagogen guider barnet ved at bruge babytegn.

I selve spisesituationen, barnet bliver guidet med anerkendende kommunikation og babytegn.

Eksempel på dette:

koppen er til at drikke af, gafflen er til at spise med, du drikker af den røde kop osv. Personalet tæller børnene (tal forståelse) og henter klude. Der bliver sagt tak for mad, ved at klappe i hænderne. (sprog forståelse, der er en rytme i sproget). Vi har et barn, som ikke var bekendt med hjemme fra, hvordan kravler man op på en stol. Med en anerkendende kommunikation, guidning, visen hvordan, kom hun hurtig til at lære dette.

Garderobesituationen er igen stor læring, hvor personalet ligger flyverdragten på gulvet og guider barnet til at tage den på, samt jakken, hvor de stikker armene i gennem ærmerne.

Børnefælleskaber.

Hos os skal der være plads til Børnefælleskaber hvor der er plads til det enkelte barn kan visse initiativ til fælleskabet, og være aktiv deltagende i fælleskabet. Det foregår bladtandet når vi har rundkreds, hvor pædagogen er meget opmærksom, at alle børn bliver hørt og set.

Barnets trivsel er meget afhængig af, at det føler sig værdifuldt, betydningsfuldt og anerkendt i fælleskab.

Hos os skal alle børn have mulighed for at kunne indgå i et socialt fælleskab sammen med andre børn og voksne

Børnefælleskaber skal skabe rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder – køn og kultur.

Eksempel Børnehave børnene:

Vi har åbne stuer i løbet af dagen, som gør at alle kan lege med hinanden, på tværs af stuerne. Vi åbner og lukker på samme stue, hvor de 0-3 årige også er en del af det.

Vi har et visuelt positionerings skema hængende på en stue, så børnene altid kan se hvor de voksne befinder sig i huset,

Solstrålerne:

Barnet er med på deres egne præmisser og vi ser barnet som unikt, men samtidig som en del af en gruppe. Småbørn bruger meget deres kropssprog til at udtrykke sig med, de inspirerer hinanden hvilket vi ser f.eks. ved spisesituationer når et barn slår i bordet eller siger en bestemt lyd, går der ikke lang tid før alle andre børn også slår i bordet eller siger den samme lyd.

Hver morgen går alle voksne rundt og sige godmorgen til hvert enkelt barn institutionen, som er med til at børnene kan se at de alle er med i et fællesskab og føler sig velkommen.

Børn kan i fælleskaber med andre børn få mulighed for at lære af og spejle sig i de andre børn, hvordan de gør forskellige ting, så som i leg, garderobe, spisning osv. Praktiske eksempler fra hverdagen: Da kan ovennævnte eksempler fra legens betydning bruges, forfølgelses leg, sangleg og læse i bog. Her spejler børnene sig i, hvordan gør de andre børn. Det er meget tydeligt at se. Vi som pædagoger skal være meget opmærksomme på, om alle er med i fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Pædagogisk læringsmiljø

Læringsmiljø er en interaktion og samspil børn imellem og barn og voksen imellem. Som beskrevet tidligere, så arbejder vi med, hvordan børnene respekterer hinanden, udviser omsorg og hensyn. Her er vi rollemodeller og viser derfor i vores relation og samspil med barnet disse egenskaber. I hverdagens aktiviteter gør vi os hele tiden overvejelser om, hvad der giver pædagogisk mening.

Hvad er det for en læring og udvikling, der lige sker i den her aktivitet. Vores aktiviteter kan godt være et tilbud om deltagelse, hvor aktiviteterne andre gange kan være noget pædagogerne vurderer at alle, eller en bestemt gruppe skal deltage i, netop for at der sker en udvikling og en læring.

Der er nogle børn der altid fravælger bestemte aktiviteter. Her er det vigtigt at vi tager barnets perspektiv for at finde ud af hvorfor barnet fravælger at deltage i aktiviteten, således vi kan tilpasse aktiviteten til det enkelte barn.

På samme måde som medarbejderne er en vigtig motivation for børnene, kan den fysiske indretning også fremme og hæmme børnenes lyst til udfoldelse.

Det fysiske læringsmiljø.

Vi befinder os altid i et fysisk miljø. Som voksne har vi en relativ stor bevægelsesfrihed, og vi kan bevæge os fra det ene til det andet miljø alt efter, hvilken stemning vi har brug for på et givent tidspunkt. For børn er det anderledes. Børns forhold til det fysiske miljø er meget intensivt, og deres bevægelsesfrihed er stærkt begrænset, idet de oftest henvises til de miljøer, som de voksne kan tilbyde dem. Derfor har vi fysiske rammer, der er indrettet til børn, og rammer der appellerer til fysisk aktivitet og fysiske udfordringer – både indendørs og udendørs

Eksempel: børnehavegruppen

I de daglige rutiner sker der også læring. Ved borddækning tæller børnene, hvor mange der sidder ved bordet, hvorefter der bliver talt kopper, bestik og tallerkner. Ved spisningen vises hensyn ved at tingene bliver sendt rundt og i vores kommunikation, lærer vi at lytte og bidrage til samtale. Vi lærer lidt om bordskik. Hvordan sidder man ved et bord, når vi skal spise, så alle kan holde ud at være på stuen.

I spisesituationen har vi delt børnene op ved to borde med en voksen ved hvert bord. Vi har gjort os overvejelser om hvilke børn der sidder sammen, da de største af børnene kan have en rolle som hjælpere. De er også blandet i køn, så der gives mulighed for andre relationer frem for dem barnet, måske altid leger med.

Ved toiletbesøg bliver der øvet i at blive selvhjulpne og lære at vaske grundigt hænder. I garderoben bliver der øvet i selv at kunne tage tøj af og på, udvise hensyn og hjælpsomhed overfor de andre.

På legepladsen har vi mange løse materialer som er med til at fremme og skærpe børnenes fantasi. Ligesom vi har mange områder, hvor der må graves, bygges og rives ned. Her bliver der eksperimenteret og samarbejdet med alt slags materiale. Her vurderer vi også hele tiden vores regler. Hvorfor er det lige vi har den her regel, er der en pædagogisk eller sikkerhedsmæssig begrundelse?

I børnehavegruppen har vi med møblement og skillevægge opdelt stuerne i mindre læringsrum. Her har hvert område en funktion, men det er legalt at ændre på dette og tilføje andre materialer. Vores erfaring er at børn søger hen til mindre rum med mindre forstyrrelser. Opdelingen af rummene er ikke stationær, da vi er opmærksomme på at børnenes behov hele tiden ændrer sig.

Vi har et pudrum, hvor børnene kan udfolde sig når det skal være lidt vildt.

På gulvet har vi en cirkel for at tydeliggøre, hvor vores samling foregår. Så børnene ved hvor de skal sidde.

Solstrålerne

vi deler stuen op, hvor der er områder med tæpper og en sofa, som deler rummet op. Her er der mulighed for at børnene kan læse bøger, bygge med duplo klodser, lege med biler/dyr.

Der er et legekøkken, som flittigt bliver brugt, der bliver lavet mad, hentet vand og puttet ting i skabene. Vi har et område med puder, hvor børnene kan boltre sig, slappe af og bygge huler.

Vi har en gynges, som vi eksempelvis sætter op når vi har motorik med de yngste om mandagen. Ved siden af vores stue har vi sanserummet, hvor man kan tage en gruppe børn med ind. I selve rummet er der effekt lys, bord som kan klappes ned fra vægen, der er et musikanlæg og nogle gulvmåtter.

Massage: Vi har en kurv med massagebolde, dem bruger vi dagligt. Nogle gange er det de voksne, som finder boldene frem, men det sker ofte at børnene kommer og spørger, om vi skal have boldene ned af hylden, for at få massage. Vi sætter en CD med panfløjte på, børnene kommer med bolden, lægger sig ned på maven og så ved vi voksne at det er tid til lidt massage med bold

Vi triller stille og rolig bolden på, arme, ben, ryg, fødder og numsen. Så siger den voksne, "så nu er du færdig". Barnet rejser sig, tager bolden og kan finde på at sige eller vise med tegn, at den voksne skal lægge sig ned og så giver barnet den voksne massage.

Hvis der er flere bolde i gang, har pædagogen observeret, hvis de voksne er optaget af noget andet, begynder børnene at give hinanden massage (barn-barn), det synes jeg er meget imponerende. Til ovennævnte aktivitet er det hele stuen, som bliver brugt til et rigtig godt læringsmiljø.

Sang og læsning: I forhold til sang, oplever vi ofte i hverdagen, at børnene kommer til de voksne og siger eller bruger babytegn, jeg vil gerne synge "glad sangen", "ballon sangen" osv.

Det vil sige børnene er bekendt med sangene, de voksne har rigtig mange gange sunget de sange og sat denne aktivitet i gang, hvor det har været vokseninitieret. Senere hen i læringsprocessen er det børnene som tager initiativer, det er børneinitieret leg. Børnene udviser en stor glæde og interesse i at synge.

Læsning er det samme som ovennævnte. Børnene kommer glade og strålende hen til den voksne med bogen i hånden, vender sig med ryggen til, bakker lidt, sidder sig ned i den voksnes skød og så kan historien begynde

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Hos os betyder et godt forældresamarbejde, afgørende for barnets trivsel og læring, at vi har en viden om hvordan barnets første leveår har været, inden starten i institutionen. En forudsætning for at barnets trivsel og læring er, at forældre og barnet har tillid og tryghed til personalet og huset.

Den tillid og tryghed viser vi dem, ved at være anerkende forstående og lyttende. Personalet skal tage udgangspunkt i, at alle familier er ligeværdige, uanset hvilken (social) baggrund de har.

Vi skal i fælleskab være nysgerrige på, hvad der er vigtigt for barnet, en nysgerrighed, som forældre kan tage udgangspunkt i, når vi skal arbejde med at understøtte barnets trivsel og læring. En nysgerrighed og viden, vi skal bruge, når et barn har udfordringer hjemme eller i institutionen. Når forældre og pædagoger deler viden, er det med til at give barnet en sammenhængende hverdag. Den daglige dialog med forældrene er utrolig vigtig, i forhold til at samarbejde med forældre om børns læring

Eksempler børnehave børnehavegruppen har vi opstartssamtale med forældrene, hvor vi snakker om barnets generelle udvikling og om der er særlige hensyn der skal tages. Der kan være noget vi skal være særlig opmærksomme på i forhold til barnets udvikling. Ved at få den viden, ved vi hvad der skal være særlig fokus på i forhold til barnets udvikling. Der bliver aftalt hvordan opstarten i børnehaven skal foregå, så barnet og forældrene får den bedste start som muligt. Efter 3 måneder bliver forældrene tilbudt en 3-måneders samtale, hvor mødet bliver afholdt ud fra samtaleark, for at sikre at barnet er i trivsel og udvikling. Her skal/må barnet deltage. Der bliver ligeledes aftalt, hvad der arbejdes fremadrettet med, for at sikre at barnet er i trivsel og udvikling.

Vi laver kompetencehjul på hvert enkelt barn to gange årligt, hvor der laves handleplan, hvis et barn har brug for særlig fokus på nogle af udviklingsområderne. Dette vil forældrene blive informeret om og vi vil forklare hvorledes vi vil arbejde for at udvikle disse kompetenceområder.

I forhold til barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse har det stor betydning at der er et åbent, ærligt, tillidsfuldt og respektfuldt samarbejde med forældre. Det er vigtigt at vi får viden om hvis der i hjemmet er situationer eller hændelser som kan påvirke barnet. Herved kan vi hjælpe og støtte barnet og muligvis forældre bedst muligt. Gensidigt fortæller vi forældrene, hvis der har været episoder eller hændelser der kan have påvirket barnet. Det behøver ikke kun at være negative oplevelser, men forældrene får også de gode og sjove oplevelser. Vi tager forældrene alvorligt og behandler dem med respekt. Kommer de med en bekymring, så er det fordi de har en bekymring og vi må i fællesskab finde en løsning.

Eksempler fra børnehavegruppen.

Et barn klager over et andet barn i længere tid derhjemme. Forældrene kontakter os og vi beder om en samtale hvor vi finder en løsning som er godt for barnet og for det barn der bliver nævnt derhjemme. Selvom det kan være en lille udfordring, kan det være en stor udfordring for denne familie. Vi viser at vi tager forældrene alvorligt og derved viser vores

Eksempler: småbørnsgruppen

Inden barnet starter, ca. 1-2 mdr. før tager pædagogen en telefonisk samtale med barnets mor. (forældre)

(Børnetrampolinen) Der er nogle faste spørgsmål som stilles og registreres, til sidst aftales der en dato til opstart møde i Jejsing Børne Univers. Til opstartsmødet snakker vi blandt andet om, hvor barnet er lige nu udviklingsmæssigt, samt hvordan barnet trives generelt i hjemmet. Det er vigtigt at vi lytter og anerkender forældrene for, hvem de er og hvor de er i deres liv. Det er vigtigt at vi pædagoger opbygger en tillidsfuld relation med både forældre og barnet.

Når forældrene er trygge ved os som personale, vil det smitte af på barnets opstart og trivsel i småbørnsgruppen. Der vil dagligt være en dialog mellem pædagog og forældre i forhold til barnets trivsel. Når der er ca. er gået tre måneder, bliver der afholdt en forældresamtale, hvor pædagogen har lavet et kompetencehjul, for at dokumentere hvor barnet er udviklingsmæssigt.

Vi snakker om, hvor barnet er lige nu i forhold til søvn, spisning, motorik, sprog, socialt og personligt. Hvis barnet har nogle udfordringer eksempelvis sprogligt eller motorisk, som kan ses i dagligdagen, bliver der lavet et kompetencehjul og forældrene bliver indkaldt til en samtale, hvor der bliver lavet en handleplan, hvad der skal ske fremadrettet.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

For at involvere børn i udsatte positioner, er det vigtig for os at beskrive hvad et barn i udsat position er, eller betyder for os, og hvordan vores pædagogiske tilgang er til børn i udsatte positioner.

Med børn i udsatte positioner, mener vi det kan være børn med en socioøkonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet mv. I lighed med andre børn lærer og udvikler. Vi skal være opmærksomme på de børn der kan være udsat i kortere tid og i længere tid. Det kan være børn til forældre, søskende eller andre der har en sygdom, det kan være en dyr et barn har mistet og børn hvor forældrene er i skilsmisse.

Når vi arbejder med børn i udsatte positioner er det utrolig vigtig at personalet

Tager udgangspunkt i at det ikke er barnet, men omgivelserne/miljø, omkring barnet, der skal ændres.

Møder forældrene med anerkendelse og respekt, og at de ses, høres og inddrages i barnets dagligdag i institutionen.

At der ligger en handleplan i forhold til børn med udfordringer.

Pædagogiske metoder?

Vi flytte fokus fra det problemfyldte barn til at se på, hvad vi kan ændre i vores læringsmiljø, for at alle børn er en del af fællesskabet. Vi skal derfor se vores institution ud fra et børneperspektiv, for at få en forståelse af hvordan de oplever deres dagligdag i institutionen og hvilke adgangsmuligheder eller forhindringer de oplever i forhold til deltagelse i fællesskabet.

Uanset årsagen til at barnet befinder sig i en udsat position, skal barnet støttes, hjælpes og guides ud fra barnets perspektiv. Når vi f.eks. modtager et nyt barn på stuen, skal vi sætte os ind i, hvordan det vil være at opleve denne situation ud fra barnets perspektiv. Hvad er det barnet har brug for? Hvad er det vi kan gøre for at barnet føler sig trygt? Er der noget vi skal ændre på i vores rutiner, vores pladser til spisning, vores placering i huset, vores daglige rytme osv.

Forældre samarbejdet har stor betydning, når vi snakker om børn i udsat position, da vi kun fælleskab kan hjælpe barnet og dele vigtige informationer som kan gavne både det pædagogiske arbejde i institutionen, men også i hjemmet.

Eksempel fra solstrålerne

Vi meget opmærksomme på, hvert enkelt barns trivsel og udvikling.

Praktisk eksempel fra hverdagen: Hvis et barn i en periode har det svært, det kunne være barnet har nogle udfordringer angående, at kontakte de andre børn på stuen. I stedet for at skubbe eller slå, skulle barnet lære med pædagogens støtte/guidning, hvordan kommer jeg på en hensigtsmæssig måde i kontakt med de andre børn på stuen.

Det gør vi ved at:

Pædagogen viser barnet, hvordan man kan kommunikere med de andre børn, ved at bruge babytegn, sætte ord på og spørge den voksne om hjælp. Give barnet nogle små opgaver i hverdagen, det kunne være, hente rullevoغن i køkkenet, hente klude osv.

Pædagogen anerkender barnet i den situation det er i lige nu. Pædagogen skal i forhold til barnets udfordring, samarbejde, informere og kommunikere med forældrene på en anerkendende måde.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Børnesyn.

Børnene inddrages i beslutninger. F.eks. hvad skal vi besøge på vores ture ud af huset. Alle har lige stor værdi i gruppen.

Når det bliver svært for selv et stort børnehavebarn, er det vigtigt at følelser bliver respekteret og anerkendt. Da kravene er større nu hvor børnene snart skal i skole skal kravene også tilpasses det enkelte barn.

Leg.

Vi prøver på at lege så meget som muligt. F.eks. ”kims leg” der træner deres koncentration og arbejdshukommelse. Når der skal læres tal eller farver kan det ske gennem bevægelseslege, hvor man skal finde poster rundt omkring.

Dialogisk læsning kan også udvides til ”leg” for børnene hvor vi udvider aktiviteten med at børnene bygger eller tegner noget af det de har hørt, eller at vi inddrager noget af handlingen i deres leg på legepladsen.

Vi laver også sanglege hvor børnene skal bruge hele deres krop, og vise at de kan finde gammel viden frem igen.

Når vi hver mandag går i multihallen er der både taget højde for planlagte og frie aktiviteter. Her leges alt lige fra fange, dødbold, sanglege, hoppe og danse, balance-lege osv.

Når vi går i skovhytten, er det oftest børnene der selv bestemmer hvad de vil lege. Vi understøtter at alle har nogen at lege med. Legene her går oftest ud på at bygge, klatre, sortere eller lege fange eller gemme mm.

Vores drenge bruger utrolig meget tid på deres konstruktionslege på legepladsen. Ofte får de lov til at blive ud, når alle andre går ind, da vi mener at de lærer utrolig meget i disse lege. Tænk på det sociale, konstruktion, sprog osv.

Læring.

Der sker læring gennem hele dagen. Både i de voksenstyrede aktiviteter, i de daglige rutiner og når børnene er på egen hånd og alle dele er vigtige.

Vi prøver på at strukturere hverdagen, så der sker rigtig mange gentagelser (rutinelæring) Her bruger vi også de største børn til at vores rollemodeller i forhold til de mindre børn (mentor)

Af planlagt læring kan nævnes, skoleopgaver én dag om ugen. Her laves opgaver som både er bestemte af den voksne men også hvor børnene selv må hente de opgaver de har lyst til. Her trænes farver, tal, bogstaver, rim, hvad hører sammen, sange og mange forskellige begreber.

Vi går også på besøg på skolen inde ved siden af én dag om ugen over en periode på 12 uger. Her lærer børnene lærerne at kende samt har mulighed for at få en fornemmelse af hverdagen i skolen. (ringetider, frikvarter og andre rutiner)

Dannelse og børneperspektiv

Noget der er meget vigtigt i gruppen af kommende skolebørn at lære de sociale-spilleregler. Vi bruger meget tid på at alle skal have det godt i gruppen og at alle ser hinanden som værdifulde og at alle har medbestemmelse. Et værktøj vi bruger, ud over de mange samtaler vi har, er Fri For Mobberi kufferten som vi som udgangspunkt har fremme en dag om ugen. Vi arbejder meget med at vise respekt for hinanden og vente på tur.

Som nævnt længere oppe så inddrager vi børnenes perspektiv i vores planlægning. Dette gøres til børnemøder hvor vi taler og alt muligt. Både det der har været svært og hvad de måtte have af ønsker til ændringer (indretning af lokalet, udflugtsture, ønsker til madplanen osv.)

Alle disse ting er tidskrævende men nødvendige for det gode sammenhold i gruppen.

Vi bruger en del tid på at snakke om hvordan det foregår i skolen. (hvad betyder ringeklokken, række hånd op, hvorfor er det vigtigt at lytte til en lærer osv). Når vi går over i multihallen har børnene lært at man ikke råber og løber på gangene.

Børnefællesskaber

Det er vigtigt at børnene er en del af fællesskabet, og at alle bidrager til det gode sociale-forhold til hinanden.

Vi bruger børnene som mentorer/rollemodeller for hinanden og bruger også deres ressourcer der hvor andre måtte have behov for hjælp/understøttelse.

Det er vigtigt at den voksne er opmærksom på at få alle med i fællesskabet.

Et vigtigt redskab hertil er også at inddrage forældrene og fortælle hvad vi arbejder med så de kan følge op i hjemmet. At være en del af fællesskabet er vigtigt for et barns trivsel og mulighed for læring.

For at lette overgang til skolen besøger vi skolen ca. 10 gange hvor børnene bliver tilknyttet deres kommende skoleven, og får et kendskab til skolen, så de allerede fra start af skolen har en tilknytning, der går at de vil få lettere ved at blive en del af børnefællesskabet på skolen efter sommerferien. Vi taler i den forbindelse også sammen med lærerne så de ved hvem der kommer efter ferien.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Jejsing Børne Univers ligger i en lille by samfund, hvor næsten alle kommer hinanden ved. Vi benytter os af skolens multihal hvor vi er til gymnastik i vinter halvåret, vi benytter spejder hytten som ligger i et dejligt skovområde i nærheden, en uge af gangen, to gange årligt. Vi samarbejder med Kindergarten, Jejsing Friskole og Borgerforeningen når vi afholder den årlige lysfest. Vi pynter juletræet i bankohallen til jul sammen med Kindergarten.

Vi besøger hvert år Hostrup kirke til jul, hvor præsten laver en julegudstjeneste for børn, forældre og alle dem der har lyst til at deltage.

Engang årligt holder vi lysfest i byen, som arrangeres i samarbejde med Kindergarten, Jejsing friskole og os. Det går på skift hvem der afholder lysfesten.

Vi benytter os af de lokale håndværker i byen, samt vi besøger de nærliggende bondegårde.

Vi besøger politiet, bageren, med mere i Tønder by.

Vi benytter os af biblioteket i Tønder, samt de tilbud de sender ud vedr. arrangementer der afholdes på biblioteket.

Vi besøger den lokale tømre, bondegårde, med mere.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Jejsing børneunivers er et stort hus og vi en stor legeplads og det skal børnemiljøet og det pædagogiske læringsmiljø i institutionen afspejle. Vi arbejder på at vi benytter alle kvadratmeter i huset og ser mulig heder i forhold til indrette legearealer og fordybelsesrum alle steder, hvor der mulighed for det.

Huset er indrettet, med forskellige afdelinger, en stille afdeling hvor de bland andet kan spille Ipad uden at blive forstyrret. Vi har et pudrum hvor der er plads til fysisk udfoldelse og uforstyrret leg og vi har rum til voksenstyrede aktiviteter. Vi har en stor legeplads som giver rig mulighed for leg, og fordybelse.

Vi arbejder med et positionerings skema for personalet, så børnene ved hvor de voksne er i huset.

Det er pædagogens opgave, at være observerende på hele børnegruppen, om de trives/ har det godt. Vi arbejder ud fra en anerkendende tilgang/kommunikation, som er et godt redskab til at opbygge en god relation til barnet. Pædagogen er observerende og reflektere rende i dagligdagen i forhold til børnenes trivsel og udvikling.

Børnemiljøet indrettes efter den aktuelle børnegruppe og de enkelte børns behov. Der skabes rum for forskellige typer af lege og aktiviteter ude såvel som inde, som børnene er med til at skabe.

Småbørnsgruppen:

vi har en forholdsvis stor stue, med mulighed for små læringsrum. Sofaen står ud fra vægen, som deler rummet op. Vi har flere tæpper på gulvet, som opfordrer til leg i små grupper. Vi har et område med puder, hvor børnene kan tumle, slappe af, bygge huler osv. Vi har et rum ved siden af stuen, hvor det er muligt at tage en gruppe børn med ind.

Småbørnsgruppen har en stor legeplads med, gynger, et lille legetårn med rutsjebane, sandkasse, en del flisebelægning, hvor børnene kan køre med deres motorcykler/ traktorer, to bakker, den ene bakke kan børnene køre ned med motorcykler, den anden bakke er højere og mere stejl, hvor børnene kan gå op og ned eller trille en tur ned af bakken. Der er træer/ lille skov, hvor børnene kan gemme sig og der kan sættes en hængekøje op. Vi har en mudder væg. Vi har et lille hus, som børnene bruger til at lege butik i.

Det psykiske børnemiljø:

I småbørnsgruppen er det pædagogens opgave, at være observerende på hele børnegruppen, om de trives/ har det godt. Vi arbejder med en anerkendende kommunikation og babytegn, som er et godt redskab til at opbygge en god relation til barnet. Pædagogen at observere og reflekterer dagligt i forhold til børnenes trivsel og udvikling.

Æstetisk børnemiljø:

I småbørnsgruppen har vi bevidst ikke så mange ting hængende på væge eller loft, samt heller ikke så mange farver på væggene, da alt for meget farver og ting, kan give for mange sanse indtryk for børnene og blive forvirrende.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer..

For at styrke barnets selvhjulpen, selvværd og selvtillid, møder vi barnet med en anerkende tilgang så

barnet kan få mulighed for at udvikle gåpåmod, tro på selv og en forståelse for andre børn og voksne. Det er en vigtig pædagogisk opgave at inkludere alle børn i fællesskaberne, da det netop er i samspillet med andre at der sker en læring. Det er her der eksperimenteres, hvad kan lade sig gøre og hvad kan ikke lade sig gøre, sådan ren praksis men også dannelsesmæssigt.

I det pædagogiske arbejde tager vi udgangspunkt i det enkelte barns udviklingstrin og udfordrer barnet til læring i forhold til dette. Dvs. at hjælpe og guide barnet til noget der ligger lige ud over barnets udviklingstrin, men noget barnet magter med vejledning eller hjælp. F.eks. var der en dreng i garderoben, som bad om hjælp med at trække flyverdragten ud over støvlerne, men ved at guide ham, lykkes det ham og han var pave-stolt... og her må sejrene gerne fejres." Det jeg ikke kunne i går, kan jeg i dag med hjælp og måske kan jeg i morgen helt selv."

Vi møder barnet, hvor der er, ved at tage udgangspunkt i barnets interesse for eksempel når barnet har sat gang i en leg på legepladsen, eller har gang i en rolle leg, vi viser barnet og giver barnet en følelse af at det har en værdi i sig selv da det bliver hørt, set og respekteret og får mulighed for at føle sig som en del af fællesskabet. vil vi gøre ved at hjælpe barnet med at sætte ord på egne og andres handlinger, følelser og behov.

Dette giver mulighed for at barnet frit kan vælge det de er optaget af, hvilket er med til at give mulighed for at fordybe sig og derved lære at prioritere blandt de mulige tilbud der er i løbet af dagen.

At barnet lærer at fordybe sig, er med til at understøtte barnets koncentrations og abstraktions evne, hvilket har en stor betydning for barnets, udvikling gennem hele livet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det er i det sociale rum, det enkelte barn lærer og udvikler sig, det er derfor vores opgave at skabe de bedste betingelser for dette. Vi støtter, hjælper og vejleder de børn, der har det svært ved at være en del af fælleskabet. Al leg, dannelse og lærings sker netop i fælleskab med andre. Barnet skal føle sig værdifuldt og føle sig det bidrager med noget og er betydningsfuldt for børnefælleskabet.

Det gør vi ved at barnet støttes og tages alvorlig med de input og ideer barnet kommer med. Barnet kan komme med idéer til hvad vi skal lave af aktiviteter, eller med ideer til hvad vi skal snakkes om i samlingen og netop det at barnet føler at det har bidraget med noget til fælleskabet, giver barnet en følelse af at være betydningsfuld i fælleskabet.

Vi voksne er vigtige roller modeller for de børn, der kan have svært ved at indgå i fællesskaberne, derfor er det vigtig at vi skaber nogle trygge rammer for de børn der kan have svært ved at indgå i fællesskaber, ved at gå foran barnet, ved siden af og bagved for at understøtte børnenes deltagelse.

Eksempel: Når personalet møder ind går de rundt i hele huset og siger godmorgen til hvert enkelt barn ved navn. Vi vil gerne vise barnet at det har en betydning at barnet er mødt i i børnehaven og at vi alle har en betydning og er en del af det store fælleskab.

I småbørns gruppen observerer vi dagligt, hvordan børnene omgås hinanden social, hvordan relationerne bliver dannet barn-voksen og barn-barn.

Eksempel:

Hvis vi sidder ved bordet og spiser middagsmad, bliver der kommunikeret børnene imellem, de kopliere hinanden, ved at vælte en kop eller sl med skeen ned i bordet, pludselig sidder hele bordet og vælter kopper og slår med skeerne i bordet, det er læring i sociale sammenhænge.

Når vi synger "ballon sangen" er børnene med på deres udviklingstrin, men der sker en udveksling af erfaring mellem børnene. Det vil sige et barn på to kan sætte ord på sangen, lave fagterne/bevægelserne, hvor det et årige barn sidder med strålende øjne og har armene i vejret. Børnene er sammen om denne sang/leg og i denne sociale sammenhæng lærer børnene af hinanden på hvert sit udviklingstrin/alder.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børn udvikler deres kommunikation og sprog igennem samspil og dialog med sproglige rollemodeller ved at lytte, fortælle, stille spørgsmål til deres omgivelser og lege med sproget. De opnår erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber når de eksperimenterer kommunikativt og sprogligt.

Derfor er det vigtigt at vi voksne er meget bevidst om, hvordan vi kommunikerer og bruger sproget sammen med børnene, da sproget har en stor betydning for at kunne blive forstået af andre og for at kunne begå sig i fællesskaber.

Eksempel børnehave:

I hverdagen arbejder vi med at bruge sproget hele tiden og i mange forskellige situationer i legen, rutinerne og i interaktioner mellem børn og voksne så deres verbale og nonverbale sprog udvikles. Vi understøtter deres tilegnelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale, som sætningsdannelse.

Når vi holder samling er det vigtigt at børnene kan føle sig trygge og dermed tør at give udtryk for egne behov og følelser, hvor de lærer at lytte til andre og kan indgå i dialog.

Vi har fokus på det enkelte barns potentialer og ressourcer, så det kan få mulighed for at tilegne sig et varieret og veludviklet sprog. Vi udfordrer børnene til at blive nysgerrig på nye sproglige kompetencer.

Vi bruger dialogisk læsning, der styrker børns ordforråd og kommunikative kompetencer. Vi læser, hvor vi taler om ord og indhold, metoden hjælper børnene til bedre kunne komme i dialog med andre børn, at lege og være sammen om hverdagslivets aktiviteter

Vi holder samling med fokus på sproget hvor vi øver at modtage og efterleve kollektive beskeder, øver at vente på tur, synger en masse sange, leger sanglege, øver rim og remser, og højtlesning.

Solstrålerne:

Vi arbejder med babytegn og har sat en tavle op, hvor tegnene er illustreret. Vi voksne skal være rollemodeller, hvor vi dagligt bruger babytegn og kommunikere anerkendende over for barnet. Vi informerer forældrene om hvilken babytegn vi bruger, og opfordre dem til at bruge dem derhjemme. Dette giver barnet en sammenhæng mellem børnehaven og hjemmet.

Tegnene understøtter barnets sprog specielt for de børn som ingens sprog har endnu, der ved kan de kommunikere og gøre sig forståelig.

I praksis ser vi at børnene er meget hurtige til at lære/bruge tegnene. Dette hjælper dem ved at udtrykke deres basale behov, det kunne være, mere at drikke, tak for mad og jeg vil gerne sove.

De bruger dem i den sociale sammenhæng, det vil sige i børnenes leg barn- barn imellem, hvor de eksempelvis bruger tegnene, stop og jeg bliver ked af det.

Vi har børnenes familiehuse hængende på stuen, som børnene er rigtig glade for, hvor de ofte trækker pædagogen i hånden siger "kom vi skal se, det er mor og far" osv. Derved får vi skabt en dialog og øvet sproget

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kroppen er grundlaget for børnenes deltagelse i samfundets forskellige fællesskaber, vi bestræber os på at børnene får styrket deres kendskab til at bruge deres krop gennem deres krop, sanser og bevægelser, men også hvad spiser vi. Dette er med til at øge deres udvikling og trivsel.

Vi giver børnene mulighed for at udvikle og udfordre deres krop hele dagen i forskellige bevægelsesmiljøer, lege og aktiviteter både ude og inde. Vi har en stor legeplads som giver rig mulighed for at boltre sig på cyklerne, den store bakke med mere. En gang om ugen går børnehavebørnene i skoven hvor der er mulighed for at klatre i træer, og boltre sig i skovbunden.

Vi bruger skolens gymnastiksal hvor der er forskellige motoriske redskaber, som børnene kan udforske.

I løbet af dagen gør børnene mange kropslige erfaringer i rutinesituationer, når de tager tøj og sko på og af, dække bord osv.

Vi er en institution hvor der er mulighed for at stimulere deres sanser igennem måltider, hvor der duftes, mærkes og smages på maden, eller når de er på legepladsen hvor der krydderurter der kan duftes og smages på.

Eksempel børnehavebørn:

Der står krydder urter på vores legeplads, hvor børnene kan smage på dem, og er meget bevidste om at det kan bruges i den mad der bliver lavet.

Vi har et drivhus hvor der bliver plantet i foråret, som vi så kan høste til sommer, efterår. "Fra jord til bord"

Eksempel Børnehavebørn:

At kunne lugte til maden der bliver forberedt i køkkenet, gør at barnet bliver nysgerrig efter hvad de skal have at spise, så ofte går døren forbi køkkenet lige forbi køkkenet, hvor de skal høre hvad der står på menuen i dag

.

Eksempel solstrålerne:

I småbørnsgruppen har vi mange muligheder for at udfordre vores krop og sanser. Som nævnt tidligere i det pædagogiske læringsmiljø. På vores stue: Tumble sig i puderne, når vi laver sanglege, massage med bolde, gyngesving som kan hænges op. På vores legeplads: Bakken der kan trilles ned af, bakken, hvor man kan køre ned med motorcyklen, gynger, legetårn, muddervæg, sandkasse, hængekøjen, alle vores køretøjer. I den pædagogiske rutine: I garderoben, ved spisning, vaske hænder, bleskift, hvile/ sovetid. Gymnastiksal/ puderummet.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I arbejdet med natur, ude liv og science bruger nærområdet til at skabe læringsmiljøer, hvor børnene kan eksperimentere og gøre sig erfaringer med naturen. Vi vil bruge skov, legeplads, m.m. For at støtte børnene i at få kendskab til årstider, dyr, planter, affald og bæredygtighed,

Vi har naturen lige uden for vores dør, som indbyder til at være undersøgende, på det vi har fundet og set på vores vej. Det kan være en lille frø, eller en af de mange vinbjerg snegle der er på vores legeplads eller spætten som sidder i træet, nede i vores skovhytte.

Vi vil følge barnets spor og udforske sammenhænge, farver, former, længde, højde, tal m.m.

Vi vil understøtte børnenes læring ved, at være nysgerrige, undrende og åbne overfor det ukendte, med en naturlig respekt for forskelligheder, personlige grænser og ikke mindst vores omverden.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I arbejdet med kultur, æstetik og fællesskab understøtter vi børnene i at få oplevelser og erfaringer med kultur og traditioner på en æstetisk måde og stifte bekendtskab med forskellige udtryks former.

Børnene får mulighed for at få egne æstetiske oplevelser igennem forskellige kunstarter såsom, film, maleri, musik, sang og litteratur, eller ved at vi laver mad fra de lande børnene kommer fra. Dette gør at børnene får mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres livserfaringer, tanker og drømme.

Vi giver børnene mulighed for at være medskabere af egen eksperimenterende praksis, via deres nysgerrighed, sanser, fantasi, leg og aktivdeltagelse som indgår æstetiske læreprocesser, som er med til at give børn ny viden og ny læring.

Vi anerkender alle børns forskelligheder og kompetencer, både i store og små læringsmiljøer, da alle børnene skal have mulighed for at kunne udfolde deres fulde potentiale uafhængigt af social baggrund, køn og alder med videre..

Vi gør meget ud af at snakke om traditioner i egne og andres kultur i større og mindre fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at deltage, udvikle og danne erfaringer samt respektere egne og andres værdier. vi afholder traditioner som både er danske og kulturelle, som jul, påske, fastelavn, lysfest, fødselsdag, sommerfest, ture ud af huset, skov mv

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringsskultur i hverdagen.

evaluerings kultur i Jejsing børneunivers

- Til alle pædagogmøder skal de daglige pædagogiske læreplaner evalueres ud fra de evalueringsspørgsmål der er beskrevet i den enkelte læreplan. Dette skal gøres skriftligt i læreplanen således at det skrevne kan gemmes.
- På dagsorden til personale, pædagog og stuemøder skal alt nedskrives i referat.
- Til pædagogiskweekend samt 1 gang omkring maj, juni evalueres det pædagogiske læringsmiljø. Alle rum, indendørs og udendørs skal evalueres (hvad fungerer og hvad gør ikke) Disse nedskrives i et dokument der lægges i en sag i SB-sys.
- Bestyrelsen evaluerer hvert år i november måned. Der skal evalueres på pædagogikken, læringsmiljøet, forældresamarbejdet

Hvordan kan vi i Jejsing Børneunivers) sammen med forældre understøtte børnenes trivsel – hvad gør vi godt, hvad kunne vi sammen gøre bedre?

Hvordan kan vi JBU sammen med forældrene understøtte børnenes udvikling - hvad gør vi godt, hvad kunne vi sammen gøre bedre?

Hvordan kan vi JBU sammen med forældrene understøtte børnenes læring - hvad gør vi godt, hvad kunne vi samme gøre bedre?

Hvordan kan vi JBU sammen med forældrene understøtte børnenes dannelse - hvad gør vi godt, hvad kunne vi sammen gøre bedre?

Hvordan kan vi styrke samarbejdet med alle forældre? hvad gør vi godt, hvad kunne vi sammen gøre bedre?

Hvordan kan vi sammen med forældrene samarbejde om børnenes overgange - hvad gør vi godt, hvad kunne vi sammen gøre bedre?

Hvordan kan vi sammen med forældrebestyrelsen inddrage lokalsamfundet – hvad gør vi godt, hvad kunne vi sammen gøre bedre?

- Hvert år på pædagogisk weekend evalueres husets pædagogiske læreplan. (arbejder vi fortsat med de samme temaer, metoder osv.) er der sammenhæng mellem de 12 pædagogiske mål Dette nedskrives i dokument der lægges i SB-sys
- Evaluerings-/spørgeskema til forældre og børn Der vil blive lavet et spørgeskema til forældrene

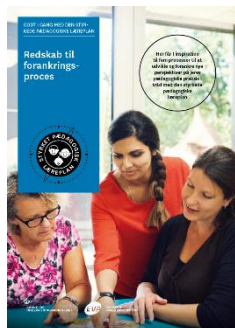
Hvordan de oplever at være forældre til børn i Jejsing Børneunivers. Sendes ud på aula.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud